

OMAGIU COLEGULUI ȘI PRIETENULUI ION TENTIUC LA 65 DE ANI

La începutul anului 2022, prietenul Ion Tentiuc a împlinit frumoasa vârstă de 65 de ani, care este un moment de evaluare a carierei profesionale și un prilej de omagiat din partea colegilor de breaslă. Recunosc că am auzit de numele Ion Tentiuc încă din anii de studenție (1989-1994), dar l-am cunoscut personal abia în toamna anului 1994, apoi ne-am intersectat cu diverse ocazii profesionale la conferințe, simpozioane, șantierul arheologic de la Orheiul Vechi (1995-2012), însă o colaborare adevărată a început în anul 2012, de când am devenit parte a echipei de cercetare a castelului Soroca, care s-a fortificat odată cu lansarea, în anul 2018, a proiectului de arheologie urbană a Chișinăului.

Ion Tentiuc s-a născut pe 23 ianuarie 1957 în satul Burlacu din raionul Cahul, RSS Moldovenească, unde a urmat studiile primare și secundare (1964-1974)¹. După serviciul militar în armata sovietică a reușit să fie înmatriculat în anul 1978 la Facultatea de Istorie a Universității de Stat din Moldova, pe care a absolvit-o cu mențiune în anul 1983. Domnul Ion Tentiuc și-a început cariera academică în calitate de lector asistent la Catedra de Istorie Universală a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, unde a fost repartizat după absolvirea USM (1983-1984). Dar, în anul următor se transferă la Institutul de Arheologie al Academiei de Științe a Moldovei. Astfel, din 1984 și

până în 1997, dl Ion Tentiuc a evoluat pe scara profesională de la arheolog stagiar, cercetător științific inferior, cercetător științific, cercetător științific superior în cadrul secției de Arheologie (1984-1999) a AȘM, apoi în secția de Arheologie daco-romană și medievală a Institutului de Arheologie și Istorie Veche (1991-1999) al AȘM. În perioada 1997-1999 dl Ion Tentiuc a exercitat funcția de director al Muzeului de Arheologie și Etnografie al Academiei de Științe a Moldovei. În anii 1980 și 1990, dl Tentiuc a realizat săpături arheologice în mai multe situri arheologice, printre care se evidențiază cele de la Durlești (1986-1988) și Molești (1988-1991), iar publicarea rezultatelor a contribuit direct la o mai bună cunoaștere a realităților medievale timpurii din spațiul pruto-nistrean².

L-am cunoscut pe Ion Tentiuc în toamna anului 1994, când eu am ajuns doctorand la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, unde dânsul era deja la etapa finală a stagiului doctoral (1991-1994). În anul următor am participat la susținerea publică a tezei dumnealui de doctorat *Populația din Moldova Centrală în secolele XI-XIII*, realizată sub îndrumarea dlui profesor Victor Spinei. Astfel, Ion Tentiuc este unul din primii doctoranzi basarabeni care a obținut titlul de doctor într-o instituție academică din România și care a fost un exemplu pentru cei care am venit ulterior la studiile doctorale. Teza de doctorat, transformată în anul 1996 într-un studiu monografic excelent, a obținut în 1998 premiul „A.D. Xenopol” al Academiei Române, ceea ce a demonstrat calitatea înaltă și valoarea contribuției științifice a dlui dr. Ion Tentiuc la cunoașterea Evului Mediu timpuriu³.

Pe lângă activitatea de cercetare din cadrul instituțiilor AȘM, unde a obținut în 1999 titlul de cercetător științific superior, s-a implicat activ și în

¹ Ludmila Bocumenco-Pîrnău, „Ion Tentiuc la 60 de ani”, în: *PLURAL. History. Culture. Society*, Vol. 5, no. 2 (2017), 254-260.

² Sergiu Musteață, „Recenzie, Ion Tentiuc, *Contribuții la istoria și arheologia spațiului pruto-nistrean. Siturile de la Durlești și Molești*, Biblioteca Tyragetia, XXI (Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2012)”, în: *PLURAL. History. Culture. Society*, Vol. 1, no. 1-2 (2013), 234-236.

³ Ion Tentiuc, *Populația din Moldova Centrală în secolele XI-XIII* (Iași: Helios, 1996).

activitatea de predare în cadrul Universității Libere Internaționale din Moldova (ULIM), unde obține titlul didactic de conferențiar universitar în anul 1999. În acest context, dl Ion Tentiuc obține în anul 2005 dreptul de conducere și consultare a tezelor de doctor în științe la specialitatea 07.00.02 – Istoria românilor. Între 2002 și 2005 a deținut funcția de șef al Catedrei Istorie Universală și Relații Internaționale, ULIM. Dl dr. Ion Tentiuc și-a împărtășit experiența academică și cu studenții de la Universitatea de Stat din Moldova, Catedra Istorie medievală și modernă (1997-1998), lector superior; Catedra de Studii Sud, fiind asociat al Catedrei de istorie medievală și modernă (1997-1998); Catedra Studii Sud-Est Europene (1997-1999) și Catedra de Istorie a Universității Real Umanistică din Cahul (1998-2003).

În contextul activităților academice, dl Ion Tentiuc a beneficiat de burse și stagii de cercetare la instituții occidentale precum Institut für Vor- und Frühgeschichte al Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Germania (bursier DAAD în 1995), Institutul de Arheologie și Universitatea „Shota Rustaveli” din Tbilisi, Georgia (bursier al Fundației Soros Moldova în 1998), Universitatea Silezia din Katowice (bursier OSI-HESP în 2004), Departamentul Arheologie al Universității din Cairo, Egipt (bursa Guvernul Republicii Islamice Egipt în 2005), Universitatea d’Avignon, Franța (bursa guvernului francez în 2006) etc. Participarea la mobilitatea academică confirmă nu doar calitățile profesionale ale dlui Ion Tentiuc, dar și deschiderea lui spre cunoaștere și transfer al bunelor practice de cercetare și predare din alte state către Republica Moldova. În acest context, aducem aici doar câteva exemple din tematica diversă a cursurilor susținute de dl Ion Tentiuc – Politici, forme de guvernare și relații

internaționale în antichitate, Guvernare și relații internaționale în Asia și Africa în epoca medievală, Procese etno-genetice, etno-demografice și politice în Europa de sud-est în secolele VI-XI, Imperiul Otoman și sud-estul european, Gândirea politică în Țările Române medievale etc.

Între anii 2006 și 2021 a fost șef al Sectorului Arheologie și Istorie Veche al Muzeului Național de Istorie a Moldovei și custodele principal al colecției de vestigii arheologice pe care o deține muzeul. În această perioadă, dl Ion Tentiuc s-a implicat activ la îmbunătățirea condițiilor de păstrare și inventariere a patrimoniului arheologic, la reorganizarea Expoziției de bază (Compartimentul Arheologie) a Muzeului, la organizarea mai multor expoziții tematice cu privire la vestigiile arheologice, a reprezentat muzeul național la diverse conferințe, congrese științifice și manifestări culturale. În același timp, dl Ion Tentiuc a participat activ în colegiile de redacție a revistei „Tyragetia”, a revistei „Buletinul Comisiei monumentelor istorice” a Institutului Național al Patrimoniului (București), la culegerile de studii și în calitate de recenzent al mai multor monografii editate sub egida Muzeului Național de Istorie a Moldovei, ULIM și Institutului Patrimoniului al AȘM. Totodată, dl Ion Tentiuc a fost și cel care s-a implicat activ în săpăturile arheologice de salvare din municipiul Chișinău, fiind unul dintre cei mai activi arheologi din republică⁴.

Dr. Ion Tentiuc este cunoscut în mediul academic din republică și de peste hotare prin monografiile și articolele sale în domeniul arheologiei și al

⁴ A se vedea contribuțiile dlui Ion Tentiuc în domeniul arheologiei urbane adunate în următoarea culegere: S. Musteață, A. Corduneanu (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană*. Culegere de studii, Seria IDN, C10 (Chișinău: Bons Oficces, 2022), 240 p.

istoriei medievale timpurii. Dar, în ultimii ani dl Ion Tentiuc și-a extins interesul academic asupra întregului complex de probleme social-economice, politice și demografice legate de schimbările climatice ale Evului Mediu euroasiatic, cercetând și publicând un șir de situri importante din Republica Moldova, precum ar fi descoperirile din vatra istorică a Chișinăului, Giurgiulești, Mănăstirile Condița și Hâncu, Varnița, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” de la Căușeni și Cetatea Soroca.

În ultimii douăzeci de ani, dl Ion Tentiuc a fost membru al mai multor comisii de doctorat și consilii științifice, ceea ce demonstrează atitudinea lui responsabilă față de procesul de formare academică și de susținere a colegilor mai tineri. Dragă coleg și prieten Ion Tentiuc sau Nelu, cum Vă mai spun unii colegi, cu ocazia acestei frumoase aniversări, Vă urez sănătate, spor în toate proiectele dvs.,

susținere și apreciere din partea colegilor și oamenilor care vă înconjoară. Eu vă mulțumesc pentru colaborarea și prietenia noastră, care sper să fie și de acum încolo productive și exemplare.

LA MULȚI ANI!

Cu prietenie,
Sergiu Musteață